

Näringsutskottets betänkande 2018/19:NU6

Kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens lagförslag som innehåller kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning. Förslaget innehåller bl.a. bestämmelser om att näringsidkare som bryter mot geoblockeringsförordningen ska åläggas att betala en sanktionsavgift.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 april 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:26 Kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund4

Utskottets överväganden.....5

 Lagförslaget.....5

 Propositionen5

 Utskottets ställningstagande.....5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....6

 Propositionen6

Bilaga 2

Regeringens lagförslag7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens lagförslag med kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:26.

Stockholm den 7 februari 2019

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjälmered

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjälmered (M), Helene Hellmark Knutsson (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johansson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Birger Lahti (V), Lotta Olsson (M), Tobias Andersson (SD), Mathias Tegnér (S), Åsa Eriksson (S), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Annika Qarlsson (C) och Kjell-Arne Ottosson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2018/19:26 Kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Bakgrund

År 2015 presenterade kommissionen två strategier för att stärka och fördjupa EU:s inre marknad: Strategin för en digital inre marknad (COM(2015) 192) och Inre marknadsstrategin för varor och tjänster (COM(2015) 550). I båda strategierna aviserade kommissionen att den skulle presentera initiativ för att motverka omotiverad geoblockering. Geoblockering uppstår när en näringsidkare som bedriver näringsverksamhet i en medlemsstat blockerar eller begränsar åtkomsten till sina onlinegränssnitt, såsom webbplatser och appar, för kunder från andra medlemsstater som vill ingå gränsöverskridande transaktioner. Det inträffar också när vissa näringsidkare tillämpar andra allmänna villkor för åtkomst till sina varor och tjänster för kunder från andra medlemsstater, både online och offline.

Den 25 maj 2016 presenterade kommissionen förslaget till EU:s geoblockeringsförordning (COM(2016) 289). Efter förhandlingar mellan Europeiska unionens råd och Europaparlamentet under 2017 nåddes en överenskommelse om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/302 av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG (härefter kallad EU:s geoblockeringsförordning eller förordningen). Förordningen trädde i kraft den 22 mars 2018 och började tillämpas den 3 december 2018.

EU:s geoblockeringsförordning förutsätter att vissa kompletterande bestämmelser införs i nationell rätt. Utrikesdepartementet har därför upprättat promemorian Genomförande av EU:s geoblockeringsförordning (Ds 2018:24) där sådana regler föreslås. Promemorian har därefter remissbehandlats, och en lagrådsremiss med grund i promemorian har tagits fram. I november 2018 begärde regeringen in Lagrådets synpunkter på det lagförslag som presenterades i lagrådsremissen. I propositionen till riksdagen redovisas Lagrådets yttrande i bilaga 6, och Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 6.2, 6.3.1, 6.3.2 och i författningskommentaren. Regeringen anger i propositionen att den i allt väsentligt har följt Lagrådets förslag. I förhållande till förslagen i lagrådsremissen har regeringen även gjort vissa språkliga och redaktionella ändringar.

Utskottets överväganden

Lagförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning.

Propositionen

I propositionen framhålls att syftet med EU:s geoblockeringsförordning är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att förhindra omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering vid handel både på nätet och i fysiska butiker, som direkt eller indirekt grundar sig på kunders nationalitet, bostättningsort eller etableringsort. Regeringen anför vidare att det i artikel 7 i geoblockeringsförordningen anges att medlemsstaterna ska utse ett eller flera organ som ska ansvara för att förordningen genomförs på ett korrekt och verkkningsfullt sätt. Medlemsstaterna ska även fastställa regler om tillämpliga åtgärder vid överträdelser av bestämmelserna i förordningen. I propositionen uppges att det därför finns behov av att komplettera förordningen med nationella bestämmelser i dessa delar och att det bör göras i en ny lag.

De kompletterande bestämmelser som lagförslaget i propositionen innehåller innebär bl.a. att den eller de myndigheter som regeringen bestämmer ska stödja och kontrollera att geoblockeringsförordningen följs. Förslaget medför även att en näringsidkare som har brutit mot artikel 3, 4 eller 5 i geoblockeringsförordningen ska åläggas att betala en sanktionsavgift. En sanktionsavgift ska enligt lagförslaget bestämmas till lägst 5 000 kronor och högst 5 miljoner kronor. Sanktionsavgiften får inte överstiga 10 procent av näringsidkarens omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas. När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är. Sanktionsavgiften får sättas ned helt eller delvis, om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. I ringa fall ska det inte tas ut någon sanktionsavgift.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 april 2019.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot den föreslagna lagen och tillstyrker därmed regeringens proposition.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:26 Kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning**

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/302 av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG, här benämnd EU:s geoblockeringsförordning.

Ansvariga myndigheter

2 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer ska stödja och kontrollera att EU:s geoblockeringsförordning följs.

Sanktionsavgift

3 § En näringsidkare som har brutit mot artikel 3, 4 eller 5 i EU:s geoblockeringsförordning, i den ursprungliga lydelsen, ska åläggas att betala en sanktionsavgift.

I ringa fall ska någon sanktionsavgift inte tas ut.

Sanktionsavgiften tillfaller staten.

4 § En sanktionsavgift ska bestämmas till lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor.

Sanktionsavgiften får inte överstiga tio procent av näringsidkarens omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under näringsidkarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

5 § När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är.

Sanktionsavgiften får sättas ned helt eller delvis, om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp.

6 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer prövar frågor om sanktionsavgift.

En sanktionsavgift får inte beslutas senare än fem år från den tidpunkt då överträdelsen upphörde.

En beslutad sanktionsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft.

7 § En sanktionsavgift ska betalas till den myndighet som regeringen bestämmer inom trettio dagar efter det att beslutet har fått laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet. Beslutet om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats i tid.

Om en avgift inte betalas inom den tid som anges i första stycket, ska myndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Överklagande

8 § Beslut om sanktionsavgift enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2019.